

Q. P. Code: 38517

[Time: 3 Hours]

[Marks:70]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:**
1. Attempt any **Five** questions.
 2. All questions carry **equal** marks.
 3. Answer of the two sections should be written in **Same** answer-book.
 4. The paper will carry **100** marks for **IDOL** students.

Section-I

Q.1 Explain the scope and importance of rural marketing.

OR

Define rural marketing. Describe the various factors of rural marketing.

Q.2 Explain the problems of agriculture marketing. Suggest measures on it.

OR

State the various types of agriculture marketing. Discuss in detail selling methods agriculture goods in agriculture marketing.

Q.3 Explain the structure, functions and rights of Agriculture Product and Market Committee (APMC).

OR

Discuss in detail, 'Food corporation of India (FCI).

Section-II

Q.4 Describe the nature and importance of rural Finance.

OR

State the non-institutional and institutional sources of rural finance.

Q.5 Explain the concept of co-operative finance. State the need of co-operative finance in rural development.

OR

Discuss on 'NABARD' is playing important role in rural development.

Q.6 Describe in detail the importance of Self-Help-Group in rural development.

OR

Explain the problems of Self-Help-Group. Suggest measures to solve it.

Q. P. Code: 38517

मराठी भाषांतर

[वेळ: ३ तास]

[गुण: ७०]

- पूर्व सूचना: १. कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
३. दोन्ही विभागाची उत्तरे एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहा.
४. दूर व मुक्त शिक्षण संस्थेच्या विद्यार्थ्यांसाठी प्रश्नपत्रिका १०० गुणांची आहे.

विभाग-१

- प्र.१ ग्रामीण विपणनाची व्याप्ती व महत्व स्पष्ट करा.
किवा
ग्रामीण विपणनाची व्याख्या सांगून ग्रामीण विपणनाचे विविध घटक विशद करा.
- प्र.२ कृषी विपणनाच्या समस्या सांगून त्यावर उपाय सुचवा.
किवा
कृषी विपणनाचे विविध प्रकार सांगून कृषी विपणनातील शेतमाल विक्रीच्या पद्धतीची सविस्ताराने चर्चा करा.
- प्र.३ कृषी उत्पन्न बाजार समितीची रचना, कार्ये व अधिकार स्पष्ट करा.
किवा
'भारतीय अन्नमहामंडळ' यावर सविस्ताराने चर्चा करा.

विभाग-२

- प्र.४ ग्रामीण वित्तपुरवठ्याचे स्वरूप व महत्व विशद करा.
किवा
ग्रामीण वित्तपुरवठ्यातील असंस्थात्मक आणि संस्थात्मक स्रोत सांगा.
- प्र.५ सहकारी वित्तपुरवठ्याची संकल्पना स्पष्ट करून सहकारी वित्तपुरवठ्याची ग्रामीण विकासामध्ये गरज सांगा.
किवा
'नाबार्ड ग्रामीण विकासामध्ये महत्वपूर्व भूमिका बजावते.' यावर चर्चा करा.
- प्र.६ स्वयंसहाय्यता बचत गटाचे ग्रामीण विकासातील महत्व सविस्ताराने विशद करा.
किवा
स्वयंसहाय्यता बचत गटाच्या समस्या सांगून त्या सोडविण्यासाठी उपाय सुचवा.
